

ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Instructional Leadership of the School Administrators Affecting Performance Motivation of Teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 25.

เมตตา สอนเสนา¹⁾ และ ดร. วัลลภา อาริรัตน์²⁾

Matta Sonsana¹⁾ and Dr. Wallapha Ariratana²⁾

¹⁾สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Educational, Khon kaen University

²⁾รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Educational, Khon kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้บริหารจำนวน 184 คน และครูจำนวน 3,700 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านเงินเดือน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อยู่ระหว่าง 0.60 – 0.78 พบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ กันทางบวก อยู่ในระดับ “มาก” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่ามี 4 ด้านที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน (X_5) ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน (X_1) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน (X_4) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.71 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 71.0 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 0.900 + 0.292(X_2)^{**} + 0.134(X_5)^{**} + 0.127(X_1)^{**} + 0.101(X_4)^{**}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z = 0.338(ZX_2)^{**} + 0.166(ZX_5)^{**} + 0.159(ZX_1)^{**} + 0.158(ZX_4)^{**}$$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study level Instructional Leadership of the Schools Administrators' affecting performance motivation of teachers, 2) to study Level the Motivation Performance of Teachers in Schools , 3) to study relationship between Instructional Leadership of the Schools Administrators' affecting performance motivation of teachers and 4) to study the School Administrators' Instructional Leadership affecting the Motivation performance of Teachers in Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 25. The research design was Survey Research. The population consisted of the school administrators and teachers under jurisdiction of The Office of Secondary Educational Service Area 25, including 184 administrators and 3,700 teachers. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan' Table (1970). The samples were 125 administrators and 353 teachers. The research instrument was the Questionnaire. Data were analyzed by using SPSS for Windows Computer Program to find the Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and creating the Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings found that:

Instructional Leadership of the Schools Administrators' affecting performance motivation of teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 25 , in overall, was in "High" level. The Teacher Development to be Professional Teachers found with the highest mean while the lowest one was the Curriculum and Instruction Management.

Instructional Leadership of the Schools Administrators' affecting performance motivation of teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 25, in overall, was in "High" level. the Salary found with the highest mean while the lowest one was the Work Success.

The relationship between Instructional Leadership of the Schools Administrators' affecting performance motivation of teachers under the Office of Secondary Service Area 25, ranged between 0.60-0.78 which were in "High" found that Instructional Leadership of the Schools relationship organization at 0 .01 significant level.

Instructional Leadership of the School Administrators' affecting performance motivation in Work Practice of Teachers in Schools under jurisdiction of The Office of Secondary Educational Service Area 25, There were 4 aspects affecting the Motivation in Work Practice of Teachers in Schools most: 1) the Development of Climate and Culture facilitating Learning (X_2), 2) the Curriculum and Instructional Management (X_5), 3) the Development of Students' Potentiality (X_1) 4) the Determination of Direction of Change respectively. (X_4) The value of Multiple Correlation Coefficient was 0.71 The Predictive Coefficient or Predictive Power was 71.0% at .01 significant level.

The Predictive Equation could be constructed in Unstandardized Score, and Standardized Score by Stepwise technique as follows:

The Predictive Equation in Unstandardized score:

$$Y = 0.900 + 0.292(X_2)^{**} + 0.134 (X_5)^{**} + 0.127(X_1)^{**} + 0.101(X_4)^{**}$$

The Predictive Equation in Standardized score:

$$Z = 0.338(ZX_2)^{**} + 0.166 (ZX_5)^{**} + 0.159 (ZX_1)^{**} + 0.158 (ZX_4)^{**}$$

Keywords : Instructional leadership of the school, performance motivation of teachers

บทนำ

ปัจจุบันหลายๆ องค์การต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดความซับซ้อนและปัญหาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การดำเนินการในสถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม จึงจะทำให้องค์การประสบความสำเร็จ [4] ในโลกยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-Based Society) ที่ความรู้และภูมิปัญญาของแต่ละสังคมถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติได้ส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลกต่างหันมาทบทวนบทบาท และแนวทางในการจัดการศึกษาของตนอย่างจริงจัง ด้วยเป้าหมายเพื่อสร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถที่จะนำการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศให้ก้าวสู่ศตวรรษใหม่ได้อย่างมั่นคงสมภาคภูมิในเจตนารมณ์ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งหวังให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม

จริยธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยแนวทางการจัดการศึกษาในหมวด 4 ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และให้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้และทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษา และทักษะในการประกอบอาชีพ และในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผูกทักษะกระบวนการคิด จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ในด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา [1]

การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนที่แสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์สามารถโน้มน้าวจิตใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษารวมพลัง และประสานสัมพันธ์กันให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการ

สอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงสามารถที่จะกล่าวได้ว่าแบบของผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญกับความสำเร็จในการบริหารจัดการในสถานศึกษา [9]

จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนได้แก่ครูเพราะมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหาแนวทางที่บุคคลเหล่านี้ต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงวิสัยทัศน์เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ พันธกิจและส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปยังครูผู้สอนเพื่อลงสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น จะเห็นได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นองค์การทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างแรงผลักดันให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้กลไกแห่งการพัฒนาได้ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาพัฒนานักเรียนทั้งในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและในส่วนคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้านอย่างมีทิศทาง และมีเป้าหมายสู่ความสำเร็จ เพราะแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจเนื่องจากครูเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้สอนเป็นผู้ทำให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ เพราะแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยตรง ถ้าครูผู้สอนมีแรงจูงใจที่ดีก็จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนสูงขึ้น

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ที่จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการในหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยศึกษาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการวางแผนและกำหนดนโยบายการปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ชุมชน สังคม และผู้เรียนอันเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติ หรือ พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลเพื่อการโน้มน้าวและจูงใจ ให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง แรงผลักดันและกระตุ้นความรู้สึกภายในของบุคลากรที่จะใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดหรือตอบสนองความต้องการ และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 84 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 184 คน ข้าราชการครูจำนวน 3,700 คน รวม 3,884 คน [10]

3. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,1970 อ้างอิงถึงใน [6] กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา 125 คน ครูผู้สอน 353 คน รวม 478 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถาม มี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีเนื้อหาแตกต่างกัน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check - list) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำ

ทางการเรียนการสอนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามทฤษฎีแรงจูงใจสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg. Motivation – Hygiene Theory or Two Factors Theory)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อทำหนังสือถึงผู้ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลขอรับหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยติดต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมนัดหมายวันเวลาขอรับแบบสอบถามกลับคืน เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 แบบสอบถามเก็บกลับคืนได้ทั้งหมด 470 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.32 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) จากการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป [10] พบว่า ข้อคำถามทุกข้อโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.6-1.0

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 ฉบับ วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach,1990)และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งหลังจากนำไปใช้จริง ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละสำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา จัดกระทำข้อมูลโดยวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) รายด้านและรายรวม กำหนดการแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ย

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) [5]

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

3. ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า

ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน มี 4 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และด้านการนิเทศ และการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.84 ($R^2=0.843$) อำนาจพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ร้อยละ 71.00 ($R^2=0.710$) แสดงว่าภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน ทั้ง 4 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง ด้านการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน และ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน อยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำในการสร้างนโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดเส้นทางการวิชาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีการนำเสนอผลการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเผยแพร่ผลงาน

วิชาการของครู กำหนดให้ครูมีกระบวนการจัดทำแผนการปฏิบัติงานสอนที่เป็นเลิศ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาวิชาชีพมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดและการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากครู สอดคล้องกับ [7] พบว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้านคือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงาน และด้านเงินเดือน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้านนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านเงินเดือน แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านเงินเดือนและค่าตอบแทนวิทยฐานะ สวัสดิการ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้รับอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินเดือนและค่าตอบแทนวิทยฐานะเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารเห็นความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษาและมีการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ [8] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้อำนาจกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสายงานสอน สถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก พบว่า ตัวนำตัวแปรต้นภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และด้านการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน โดยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง

6 ด้านกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งลักษณะตัวแปรที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ [3] ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติการสอนโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก พบว่า ตัวนำตัวแปรต้นภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และด้านการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน โดยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 มากที่สุด คือ ด้านการสร้าง
บรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่อง
มาจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเฉพาะหลาย
ประการที่จะช่วยส่งเสริมและเป็นแรงจูงใจให้ครูดำเนิน
การจัดการเรียนการสอนการอย่างเต็มความสามารถ
การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งเป็นภาวะ
ผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่
จะส่งผลถึงควมมีประสิทธิภาพของการทำงานของครู
และความสำเร็จของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ
[2] พบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้บริหารควรเพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติและการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. จากการศึกษา พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานสอนของครูด้านความสำเร็จของงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่ดีผู้บริหารควรมีการยกย่องชมเชยครูที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องเรียบร้อย และให้ครูมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้จริง
2. ควรศึกษาและวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาและปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูซึ่งทำให้โรงเรียนมีคุณภาพ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีการพัฒนาและก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] The Ministry of Education. Guide to basic education is a legal entity. Bangkok: Federation of Teachers and Educational Personnel; 2003.
- [2] Sunyanus PintongKum. The relationship between the performance of teacher motivation and Effectiveness of Elementary Schools Under the Municipal Laem Chabang. Chonburi Province. Master of Education Thesis in Educational Administration. Graduate School, Burapha University; 2010.
- [3] Shongwut Nanna. Using the power of the administrators and The motivation for the performance of teachers in Elementary Schools Office Primer Chonburi Province. Master of Education Thesis in Educational Administration. Graduate School, Burapha University; 1999.
- [4] Tera Rusharern. condition and problem Administration and management of basic education in Thailand. . Bangkok : VTC Communications; 2002.
- [5] Bunchom Sessa-ad. Preliminary research. Update. 8th No. of printing . Bangkok: sereveriyashan; 2010.
- [6] Prayoon Arsanam. Handbook of Educational Research. Khon Kaen : Khon Kaen Printing; 2000.
- [7] Wanpadet Meechai. Instructional Leadership Affecting Academic Administration In the Schools under the Khon Kaen Provincial Organization. Master of Education Thesis in Educational Administration. Graduate School, Khon Kaen University; 2011.

- [8] Vilai Lasing. Using the power of the administrators and The motivation for the performance of teachers in High School Under the Office of Education Trad Province. Master of Education Thesis in Educational Administration. Faculty of Education. Burapha University; 2007.
- [9] Siranee Wasupatara. Instructional Leadership and Competency of Principal Affecting the Success of School-Based Management. Doctor of Philosophy Thesis in Educational Administration. Kasetsart University ; 2008.
- [10] Office of Secondary Education Area. 25. Annual Operating Plan. Office of Secondary Education Area. 25. ; 2012.